

Slovo k povzbuzení na sobotu 24. dubna 2021, sv. Jiří
Biblická čtení: Sk 9,31-42; Ž 116; Jan 6,60-69

Milé sestry, milí bratři,

dovolte dnes opět tři poznámky; po jedné ke každému z biblických čtení a jednu k dnešnímu svátku, svatému Jiří, jehož památka se v našich zemích kvůli včerejšímu svátku svatého Vojtěcha slaví o den později než ve zbytku latinské církve.

V prvním čtení – po souhrnné zprávě o požehnaném působení prvotní církve v síle Ducha svatého (v prvním verši úryvku) – máme před sebou svědectví o dvou Božích zázracích, které se udály prostřednictvím apoštola Petra v Joppe. Při čtení biblického svědectví se nemůžeme se ubránit pocitu určitého paralelismu se zázraky samotného Pána Ježíše, jak o nich čteme v evangeliu. Třeba si vzpomeneme na takové uzdravení Petrovy tchyně či vzkříšení dcery Jairovy, podobností ve vyprávění je relativně dost. A je to správný pocit, určitá podobnost mezi zázraky v prvotní církvi a těmi v evangeliu skutečně je. Ovšem nejde jen o podobnost literární a už vůbec ne o nějakou pozdější mytologizaci dění v prvotní církvi ve smyslu, když „toto“ dělal Pán Ježíš, musíme „to samé“ přisoudit i apoštolům. Podobnost je především svědectvím podobné skutečnosti: V prvotní církvi se prostě děly (skrže apoštolů) občas podobné zázraky, jaké činil Kristus sám. Jsou to pořád Kristovy zázraky, neboť se dějí v Kristově jménu.

V historickém smyslu Písma máme tedy před sebou zprávu o zázračném dění prostřednictvím apoštolů; o uzdravení nemocného Eneáše a vzkříšení již mrtvé Tabity. Není to jediný případ, podobných zázraků máme ve Skutcích sice možná méně než v evangeliu, ale pořád tam jsou, neboť se stále děly.

Jak dobře víme a jak bylo již mnohokrát zopakováno, již Kristovy zázraky v evangeliu jsou vždy i obrazem zázraků důležitějších, těch na duši: vnitřního uzdravení, zbavení ochromení dobré vůle člověka, dání duchovního zraku víry, oživení něčeho v nás již mrtvého a tak podobně; to je duchovní, obrazný smysl evangelijního textu. Podobně je tomu i u dnešního zázraku ze Skutků. I on je obrazem, vzorem, že Kristovy zázraky proměňující a uzdravující duši člověka se dějí i v době církve, a to nejen té biblické a nejen ve stále se umenšující míře. Zázraky tělesného uzdravení se sice skutečně dějí mnohem méně, ale ty, kdy dochází k uzdravení duše člověka, k jejímu obrácení, se dějí pořád...

Dějí se jistě mnoha způsoby, ale dnešní čtení nám připomíná, že se dějí i prostřednictvím nástupců apoštolů v jejich kněžské službě, tedy prostřednictvím biskupů a kněží; dějí se zvláště skrže svátosti, které oni prostřednický vysluhují. Ten, kdo je ve svátostech přítomen a kdo je jejich Božskou silou, je přeci sám vzkříšený Kristus.

Právě proto svátosti jsou tak důležité a ničím ve své jedinečnosti nahraditelné; nejsou jediným, ale jsou jedinečným způsobem Kristova působení v době po jeho nanebevstoupení a seslání Ducha svatého, v době církve, v době naší. Všechny svátosti jsou takové, eucharistie nejvíce. S ohledem na nemocnost naší duše jsou důležité pak zvláště ty, které mají moc ji uzdravovat: svátost křtu, smíření a pomazání nemocných...

Evangelijní úryvek je svědectvím o reakci mnohých ze zástupu na Kristovu řeč o chlebě života ústící do řeči o eucharistii: «To je tvrdá řeč, kdopak ji má poslouchat!» Je příznačné, že právě řeč o eucharistii, o tom, že Pán Ježíš v sebe promění chléb a víno a že se nám lidem dá k jídlu a pití ve svém těle a krvi, je tím Kristovým slovem, pro které mnozí odejdou.

Jakoby tato evangelijní událost předjímal, že právě na vztahu k eucharistii se (také) bude tříbit náš vztah k Bohu. Vždyť která jiná svátost lépe ztělesňuje naše křesťanství – že Bůh je nejprve nad námi a před námi a k nám přichází ve svém Synu v síle Ducha, že Bůh nás má skrže přijetí Krista stále více proměňovat Duchem ke své podobě, stále více v nás touží tajemně přebývat a my máme přebývat v něm, čehož předpokladem i důsledkem je naše skutečné následování Krista ve víře, naději a lásce – než právě eucharistie?

Pán Ježíš po reakci zástupu s láskou pohleděl na své apoštoly a řekl: «I vy chcete odejít?» Kéž by Petrova odpověď «Pane, ke komu bychom šli» se stala vždy i naší odpovědí, kdykoli bychom se chtěli od Krista vzdálit...

A na závěr ještě poznámka ke svatému mučedníkovi Jiřímu. Určitě stojí za to si tohoto svěťce připomínat, zvláště překrásnou svatojírskou legendu, na křesťanském Západě známou především díky sbírce *Legenda aurea* Jakoba de Voragine z poloviny 13. století. V ní čteme známý příběh, jak Jiří, křesťanský voják z doby Diokleciánova pronásledování, se pro záchranu mladé dívky, princezny, a potažmo pro záchranu celého města statečně utkal s drakem žijícím v jezeře a žádajícím lidské oběti – drak je obrazem ďábla – a jak toho Boží silou přemohl a vyrval z jeho chřtánu dívku i celé město, a tím všechny jeho obyvatele přivedl ke křtu.

Krásný to obraz našeho duchovního boje, který vede ke spáse nejen toho, kdo proti ďáblu a jeho pokušením – tedy proti skutečnému ubližujícímu zlu v jakýchkoli jeho podobách – Boží silou bojuje, ale i jeho okolí. Obraz určitě hodný rozjímání...